

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:

ROKOWA: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary.

Numer pojedynczy 400 rejsów.

WARUNKI OGŁOSZEN

Robne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej. Łączne ogł. 50 proc. niższe. Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK POCZTOWYCH

Gazeta Polska, Curitiba - Parana, Caixa Postal B. Pieniądze należy wysłać tylko pocztą jako „Vale Postal” i „Carta com Valor”, lub też za pośrednictwem b. nków (Do listów zwyczajnych a nawet rejestrowanych pieniędzy i złotych nie wolno).
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
m. eści się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6
[blisko Uniwersytetu Paranańskiego.]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Sklarski

Nr. 52

Kurytyba, Sroda dnia 24 Grudnia 1928

Rok XXXVII

Przy opłatk.

Ile rodzin polskich, w jakimkolwiek świecie zakątku, tyle w wieczór wigilijny, stołów okrytych bielą, a na nich opłatek i życzeń wiązanka.

Rodacy nasi lamiąc się opłatkiem, wyrażają życzenia najbliższemu sercu, a potem zwracają się myślą i uczuciem coraz dalej, aż w końcu o garniają i Ojczyznę obszar cały i szepcą: Daj Boże! Jej, lepszych doczekać się dni.

Każde pismo z gronem swych współpracowników i czytelników stanowi także jedną wielką rodzinę. I ono, w chwili tak ważnej i uroczystej, gdy wieczór wigilijny nadejdzie, dzieli się w myśli opłatkiem ze swymi Czytelnikami i Przyjaciółmi.

Nieraz już w ten sposób witaliśmy naszych przyjaciół i czytelników w ten święty wieczór wigilijny i lamiąc się opłatkiem, wypowiadaliśmy słowa staropolskiego życzenia: Zdrowia, szczęścia, Do siego roku i pociechy w wszystkich troskach. A dziś? — Dziś — chcemy dorzucić jedno więcej życzenie a mianowicie: Oby ów opłatek, podawany z rąk do rąk, niósł z sobą siew wielkiej, trwałej, nierozrwalnej zgody bratniej, której dotąd tak w Polsce jak i tu w drugiej przybranej ojczyźnie nam brak, a której nam dziś może najwięcej potrzeba.

W wielu zdobyczach cywilizacji i oświaty, jako naród cały, — poszliśmy naprzód, wiele sił moralnych i umysłowych bogactw zdobyliśmy, wykorzystaliśmy niejedno zio, ale o zgodzie wielkiej, stałej,

silnej nie mamy jeszcze należytego pojęcia, jeszcze jej nie zaszewamy przykładem, jeszcze na nią, z zaparciem się i poświęceniem, nie oremy zagonu.

Ani w drobnych gromadkach, ani po miastach, gdzie bieda nieraz zagląda nam w oczy, ani po kolonjach, ani w towarzystwach naszych, — nie spostrzegamy się, niestety, błogich skutków wspólnej pracy i łączności, bo nie ma ducha jedności.

Zamiast stawać się coraz silniejszymi, dzielimy się i rozdramy, słabniemy moralnie, społecznie i politycznie.

Wszyscy wiedzą, że Naród nasz cały przeżywa radosną chwilę Odrodzenia Polski, jaka nieczęsto w dziejach się powtarza, że na ziemi Ojców naszych rozkuty jest z kajdan niewoli Orzeł Biały, że budzą się nowe hasła, pełne wiary gorącej w wielką przyszłość Ojczyzny. Dumni jesteśmy i radujemy się, że Polska potężniejsza i staje w rzędzie mocarstw świata, że oddycha swobodą, wolnością, że kwitnie w niej oświata, handel i przemysł.

Któż z nas nie odczuwa dziś bicia serca i nie podziela z braćmi w Kraju ojczystym, wspólnej radości?

A jednak, ta wielka a radosna chwila dziejowa, nie jest w stanie rozpałić serc naszych wielkim płomieniem zgody i miłości, — niczego sobie nie przebaczymy, niczego zapomniemy nie chcemy, lecz zalewamy się w dalszym ciągu jadem nie-

nawieści, zazdrości, nieżyczliwości. I o co nam chodzi? Może o wielkie hasła społeczne, może dzieła nas poglądy, dla których wiara lub sprawy narodowe nie pozwalają nam robić ustępstw wzajemnych? Nie, nie o tak ważną sprawę nam chodzi.

Nienawidzimy się i kłócimy najczęściej o drobiazgi, o głupstwa. Z doświadczenia wiemy, że długoletni przeciwnicy, badani o przyczyny niezgody lub nienawiści, często nie są w stanie powiedzieć o co im chodzi, o co się gniewają, albo też podają powody tak blade, że przyjrawszy się im dobrze, sami wstydy się. Jak zielsko za chwasczka zbóż zioście pola, tak nasze życie w Brazylii zanieczycają — oszczerstwa, plotkarstwo, zazdrość i chęć szkodzenia drugiemu na mieniu, czci i honorze. Te nasze wady powodują gniewy, kłótnie, nieraz nawet bójkę, słowem NIEZGODĘ, która nas rujnuje moralnie i materialnie.

Przy opłatk. zebrani — rodzice z dziećmi, sąsiedzi z sąsiadami, znajomi ze znajomymi, niech wszyscy powtórzą nasze życzenie wzajemnej a silnej zgody, a może życzeń tych wysłucha Dzieciątko Jezus i zśle nam uczucie zgody i miłości bliźniego, tak dla nas potrzebne i pożądane.

Oto są nasze gorące, czyste i z serca płynące — życzenia, które przesyłamy naszym Szanownym Czytelnikom i Przyjaciółom.

Redakcja.

niezających ze stanem Rio Grande do Sul.

Bandyci, którzy grasowali w stanie Rio Grande do Sul nie zdołali przejść do stanu Santa Catharina, bo zostali pobici przez wojska policyjne stanu Rio Grande do Sul. (Patrz wiadomości ze stanu Rio Gr. do Sul, P. R.).

POGRZEB JEDNEJ Z OFIAR KATASTROFY LOTNICZEJ W RIO DE JANEIRO. Z Florianopolis donoszą, że dnia 14 bm. od był się w Blumenau pogrzeb niemieckiego lotnika Gustawa Butzke, który zginął wraz z innymi ofiarami podczas katastrofy lotniczej hydroplanu „Santos Dumont” w Rio de Janeiro.

W pogrzebie, który odbył się z wielką okazałością, wzięła udział liczna rzesza mieszkańców miasta Blumenau i okolicznych miejscowości i przedstawiciele władz miejscowych i instytucji. Nad grobem przemawiali p. Amphilophio Pires, dyrektor kolei Joaquim Breves, literat Oliveira e Silva i nauczyciel ka d. Benta Cardoso.

Sao Paulo

ZONOBÓJSTWO. Z miasta S. Paulo donoszą, że syryjczyk Aziz Manker zaszytył swoją żonę dn. 14 bm. bo nie chciała się dać przez niego eksplorować w sposób hańbiący jej godność kobiecą. Zotra tego policja już uwięziła.

SAMOBÓJSTWO PRZEMYSŁOWCA WŁOSKIEGO. W stolicy stanu S. Paulo odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru, skierowanym w głowę, przemysłowiec włoski, Italo Sanchette.

Przyczyna samobójstwa miały być złe stosunki finansowe.

IMIGRACJA JAPONSKA. Dnia 7 bm. przybyło do Santos na pokładzie statku japońskiego „La Plata Maru” 845 emigrantów japońskich, którzy pracować mają na plantacjach kawy w stanie S. Paulo.

Ogólna liczba japończyków, którzy w roku bieżącym przybyli do Stanu S. Paulo dochodzi do 85 tysięcy.

Rio Grande do Sul

BANDYTYZM W OKOLICACH ERACHIMU. Z Balizy donoszą, że liczna grupa uzbrojonych ludzi, pod wodzą Jana Ignacio, zorganizowana z resztek oddziału rewolucyjnego z r. 1926 Gaudencia Santosa, napadła na municypjum Erechimskie i od kilku już dni grasuje po kolonjach i rabuje, szczególnie w okolicy Vau Feio, w pobliżu fazendy Quatro Irmões. Banda ta, którą obliczają na 100 osób, jest dobrze uzbrojona i zaopatrzona w amunicję. Zabija każdego, kto się jej sprzeciwia, dlatego straszne przerażenie i popłoch panują po kolonjach.

Bandyci mieli już zabić kilka osób, między nimi czterech Niemców.

Rząd stanowy wysłał do Erechimu oddział wojska policyjnego, złożony z 30 żołnierzy, do którego przyłączył się miejscowy posterunek policyjny i wielu cywilnych. Oddział ten dosięgnął bandytów w okolicy Vau Feio i stoczył z nim walkę, w której zginęło dwóch żołnierzy policyjnych. Z powodu przewagi bandytów oddział ten zmuszony był cofnąć się i czekać na

Prosimy

naszych szanownych agentów przyjaciół i wogóle wszystkich czytelników

wykorzystać ostatnie dni przed Nowym Rokiem do intensywnej agtacji za „Gazetą Polską” i zjednać nam nowych prenumeratorów

Zaznaczamy jednak najwyraźniej, że zapisujemy teraz tylko takich nowych prenumeratorów, którzy równocześnie z zamówieniem gazety nadesłają należność z góry t. j. 14\$000 za cały rok 1929 lub 7\$000 za pierwsze półrocze. — Pieniądze mogą być złożone także u naszych P. T. agentów. — Na kredyt gazety żadną miarą wysłać nie możemy. — Nie chodzi tu wyłącznie o brak zaufania z naszej strony do poszczególnych prenumeratorów, lecz przede wszystkim o trudności finansowe, które nas zmuszają do tego żądania.

Po Nowym Roku zaczęliśmy w gazecie drukować

nową powieść

która jest tak bardzo ciekawą, że musiano ją tłumaczyć prawie na wszystkie cywilizowane języki świata: Będzie to powieść, jakiej żądają czytelnicy. ZAJMUJĄCA I PORÓWNAJĄCA DO UTRATY TOHU.

Kto niechce zostać bez gazety niech uiszc prenumeratę z góry i na czas, ażeby nie nastąpiła przerwa w przesyłce. POZNEJ NIE BĘDZIEMY DOSTARCZAŁI ZALEGŁYCH NUMERÓW Z POCZĄTKIEM TEJ POWIEŚCI.

Zwracamy się także do wszystkich naszych starych czytelników, i prosimy ich, ażeby swe zaufanie, przywiązanie i życzliwość okazali nam także w Nowym Roku 1929. Ktokolwiek ma jeszcze jakie STARE RACHUNKI DO WYROWNIANIA, niech je ureguluje jaknajprędzej razem z prenumeratą na r. 1929 — bo do wydawania gazety potrzeba dużo pieniędzy, a tembardziej do jej powiększenia i ulepszenia.

posiłki, które podobno są już w drodze.

(Jak przypuszczać należy z oświadczenia szefa policji stanu Santa Catharina, powyżej przytoczonego, banda ta została już prawdopodobnie pobita i rozprószona. P. R.)

STRASZNA ŚMIERĆ. Donoszą z Porto Alegre, że do kotła z gorącym szmalcem wpadł dn. 15 bm. 14 letni syn Aurelia Fregopanego. Picir, i zginął straszną śmiercią. Poprostu ugłotował się w szmalcu.

POZAR W FABRYCE KLEJU.

Dnia 15 bm. wybuchł gwałtowny pożar w fabryce kleju Fryderyka Müllera. Fabryka spłonęła doszczętnie.

Szkody pożarem wyrządzone obliczają na 100 kontów. Fabryka ta nie była ubezpieczona od ognia.

BRATOBÓJSTWO.

Z Porto Alegre donoszą, że niejaki Fidelino Vasconcellos zabił swego własnego brata Jana Vasconcellosa, gdy ten starał się go zabrać do domu. — Bratobójcę uwięziono. Zdaje się, że cierpi on na pomieszczenie zmysłów.

Rio de Janeiro

HERBERT HOOVER, PRZYSZŁY PREZYDENT STANÓW ZJEDNOCZONYCH W RIO DE JANEIRO. Z Montevideo, stolicy Urugwaju, telegrafują, że nowo wybrany prezydent Stanów Zjedno-

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

Z powodu Świąt Bożego Narodzenia numer dzisiejszy „Gazety Polskiej” wyszedł zmniejszony, a także następny numer wyjdzie zmniejszony z powodu święta Nowego Roku 1929.

75-ta ROCZNICA UTWORZENIA STANU PARANA

Przypadająca na dzień 19 grudnia br. obchodzona w całym stanie, a szczególnie w Kurytybie w sposób niezwykle uroczysty. W Klubie parańskich atletów odbyła się wielka uroczystość szkolna, w teatrze „Mignon” otwarto Wystawę Maszyn, na Praça Ozorio odbyły się wyścigi konne, w Szkole Normalnej urządzono wystawę prac uczniów i uczennic tej szkoły, a wieczorem wystawiono w teatrze Gayra parańską operetkę „Marumby”. — Prawie na wszystkich tych uroczystościach był obecny P. Prezydent stanu Dr. Affonso Camargo.

ZDAJE SIĘ, ŻE ZAPALKI ZDROŻEJĄ.

Donoszą z Rio de Janeiro, de Companhia Brasileira de Phosphoros, zorganizowana przez firmę Hime e Cia, stara się o zmonopolizowanie tego przemysłu i w tym celu zakupuje na własność wszystkie istniejące w Brazylii fabryki zapalek. Ma się rozumieć, że gdy stanie się właścicielką wszystkich fabryk i nie będzie miała konkurentów, wówczas nakładać będzie ceny od zapalek takie, jakie za stosowne dla swych zysków uzna. Oprócz tego wielu robotników, zajętych dziś w licznych fabrykach zapalek, utraci pracę, co nie przyczyni się wcale do polepszenia stosunków ekonomicznych w Brazylii.

W mieście Vassouras kompania ta, po zakupieniu tamtejszej fabryki zapalek „Serra do Mar”, nakazała ją rozebrać i wszystkie maszyny wysłała do Rio.

Zniesienie tej fabryki odebrało chleb trzystu robotnikom.

Prawdopodobnie, — już w niedługim czasie placić będziemy za pudełko zapalek conajmniej 200 rs.

Parana

NIEOSTRÓŻNE OBCHODZENIE SIĘ Z BRONIĄ PALNĄ POWODU-

JE ZNOWU NIESZCZĘŚCIE.

W miejscowości „Quartelão de Butia” w dystrykcie Rio Negro rolnik Pedro Carvalho, egzaminując swój dwururkowy pistolet, uczynił to tak nieprzebieżnie, że pistolet, który był nabity, wypalił i zranił ciężko nieostrożnego rolnika.

Pedra Carvalho, po obandażowaniu rany przez lekarza Dr. Ovande do Amaral, odwieziono do szpitala w Rio Negro.

SAMOBÓJSTWO. Dnia 14 bm. w municypjum Meia Lua, w municypjum Tamandare, rolnik Antonio Florentino Artigas odebrał sobie życie, poderżnąwszy gardło brzytwą i rzucając się następnie do obok płynącej rzeki.

Przyczyny tego szalonego czynu nie są znane, bo samobójca nie pozostawił żadnego oświadczenia.

Santa Catharina

W STANIE SANTA CATHARINA PANUJE SPÓKÓJ. Szef policji „antakatoryńskiej” Dr. Arthur Costa oświadczył prasie dnia 15 bm., że w całym stanie panuje zupełny spokój, o czym poinformowali go delegaci policji, urzędujący w municypjach gra-

czonych, p. Herbert Hoover, który na okręcie „Maryland” odbywa podróż po Południowej Ameryce i odwiedza prawie wszystkie republiki południowo amerykańskie, przyjmowany wszędzie z wielkimi honorami i serdecznością, wyjechał z portu Montevideo na pokładzie okrętu „Uruguay” do Rio de Janeiro dnia 18 bm. o godz. 8 minut 20 zrana. Do stolicy Brazylii, gdzie przygotowano mu wspólnie przyjęcie, przybędzie prezydent Hoover prawdopodobnie dnia 21 bm. W porcie rioskiem powita go w delegowaną komisja złożona z 21 członków Senatu i przedstawicieli rządu.

URZĘDNICY PAŃSTWOWI BĘDĄ MIELI SWE PŁACE POD WYZSZONE. Donoszą z Rio de Janeiro, że Izba Deputowanych Federalnych zatwierdziła dn. 17 bm. w drugim czytaniu projekt powiększenia płac urzędnikom państwowym.

ZNOWU CHCĄ ROZMÓWIC SIĘ Z MARSEM. Cała prasa rioska zajmuje się radiotelegramem wysłanym dn. 15 bm. na planetę Mars przez „Companhia Radiotelegraphica Brasileira” w Rio de Janeiro. Telegram zredagowany był w języku angielskim. Niestety nie otrzymano żadnej odpowiedzi. Okazuje się, że Mars głuchym jest nawet na angielskie depeche.

Minas Geraes KATASTROFA LOTNICZA. Donoszą z Bello Horizonte, że samolot wojskowy „M. G. 1”, kierowany przez lotnika Peroniego, gdy po odbyciu locie chciał się opisać na ziemię, spadł nagle na ziemię i rozbił się w kawałki. Pilot i mechanik Fersatti zostali bardzo ciężko poranieni.

Goyaz W GOYAZ KOBIETY NIE MOGĄ BYĆ WYBORCAMI. Z Goyaz, stolicy, donoszą że po długich debatach. Rada Wyborcza, badając listę wyborców z municypium Santa Luzia, orzekła, że panna Benedicta Chaves Roriz nie może być wyborczynią, bo prawo wyborcze stanu Goyaz nie pozwala kobietom brać udziału w wyborach.

PRZYSZLI KANDYDACI NA PREZYDENTA I WICEPREZYDENTÓW STANU. Partja rządowa przedstawiła na następne czterolecie następujących kandydatów: na prezydenta stanu p. Alfredo Lopes de Moraes, na wiceprezidentów — p. p. Humberta Martinsa Ribeiro, pułkownika Diogenesa de Castro Ribeiro i Jose Francisco do Santos.

Bahia LAMPEAO ZNOWU GRASUJE. Donoszą z Bahii, miasta, że Lampeão na czele licznej grupy bandytów napadł na miasteczko Cumbe, w stanie Bahia, w którym dokonał licznych rabunków i innych czynów zbrodniczych.

Argentyna ZGON ADMIRAŁA. Donoszą z Buenos Aires, że zmarł tam kontradmirał Henrique Moreno, który wielkie usługi oddał marynarce argentyńskiej.

100 TYSIĘCY PEZÓW ZGINEŁO Z LISTU POLECONEGO. Policja stolicy Argentyny stara się wykryć, kto wyjął, względnie w jaki sposób zniknęła suma 100 tysięcy pezów, którą firma Santa Cruz przelała w liście poleconym Bankowi angielskiemu dla południowej Ameryki w Buenos Aires.

Gdy bank ten otworzył list, zauważył, że nie było w nim przesłanej mu przez firmę Santa Cruz sumy 100 tysięcy pezów.

TRAGICZNA ŚMIERĆ LOTNIKA. Z Mendoza donoszą do Buenos Aires, że gdy dnia 15 bm. samolot kierowany przez lotnika Malatestę leciał ponad miastem Mendoza spadł nagle na ziemię, powodując śmierć lotnika. Towarzyszący Malatestie mechanik Herrera został ciężko poraniony.

Wszystkim naszym Szan. Agentom, Czytelnikom i Przyjaciołom, życzymy wesołych Świąt Bożego Narodzenia.
Wydawca i Redaktor
Gazety Polskiej.

ZARZĄDZENIA SANITARNE. Wobec alarmujących wiadomości o wybuchu dżumy główny urząd sanitarny wysłał do miejscowości niezdanych tą straszną chorobą komisję celem przeprowadzenia kwarantanny i tępienia szczyrów. Komisja ta zabiera ze sobą aparaty desinfekcyjne oraz środki na radykalne wytepienie szczyrów (trucizny, gazy trujące, łapki i t. p.).

Na cel ten wyasygnował rząd sumę 150 tysięcy pezów.

DRAMAT MAŁŻEŃSKI NA TLE ZAZDROŚCI. Przy ulicy Venezuela Nr. 685 w Buenos Aires rozegrał się dnia 12 bm. krwawy dramat małżeński.

Mieszkające tam małżeństwo Adrian Burgos i Lucia Jozefina Carafone żyły w niezgodzie już od pewnego czasu. Dnia tego doszło do ostrych kłótni między nimi, w czasie której Adrian Burgos wyjął z kieszeni rewolwer i dał z niego kilka strzałów do swej żony Lucji.

Na odgłos strzałów przybiegła matka Lucji, aby bronić córki. Lucja padając na ziemię podciągnęła za sobą matkę, a podczas tego Adrian skierował broń przeciw sobie i strzałem w skroń pozbawił się życia.

Stan Lucji jest bardzo groźny. Powodem tej tragedji małżeńskiej miała być zazdrość.

Syfilis! Reumatyzm
ELIXIR „914”

Używając go zauważa się po kilku dniach:

- 1) Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
- 2) Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących, etc.
- 3) Zniknięcie zupełne REUMATYZMU, bólów w kościach i bólu głowy.
- 4) Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
- 5) Łożek i książki w doskonałym stanie bo „Elixir 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oczu i żołądkowych na tle syfilitycznym.

TELEGRAMY
z całego świata

POLSKA. — Z Warszawy donoszą, że dn. 17 bm. zdarzył się wypadek kolejowy w pobliżu Częstochowy. Zginęło czterech podróżnych, a wielu innych zostało ciężko poranionych. Bliższych szczegółów nie podaje telegram.

AFGANISTAN. — Donoszą do Londynu z Nowa Delhi w Indjach, że sytuacja w Afganistanie staje się z każdym dniem groźniejsza. Powstańcy zdobyli dwa forte w pobliżu Kabulu, stolicy Afganista-

nu. Siły zbrojne powstańców wyraziły w tych dniach wielkie szkody wojskom rządowym w pobliżu Kaja, a także w poprzednich utarczkach. Położenie Kabulu z każdą chwilą się pogarsza. Zagrożony jest był przedstawiciel dyplomatyczny państw zagranicznych. Król Afganistanu Aman Ulah i królowa opuścili Kabul i skryli się w pewnej fortecy.

Ostatnie telegramy donoszą, że wojska królewskie buntują się przeciw królowi i że w Kabulu panuje anarchja, — na ulicach są staczone krwawe walki.

SZWAJCARJA. — W Lugano, gdzie odbywają się posiedzenia Rady Ligi Narodów, ogłoszono komunikat podpisany przez francuskiego ministra spraw zagranicznych Brianda i angielskiego — Chamberlaina i niemieckiego — Stressemanna, w którym ci mężowie stanu i najwybitniejsi politycy europejscy oświadczają, że należy w dalszym ciągu prowadzić politykę ugodową i zbliżenia braterskiego między wszystkimi narodami, i że ci politycy będą się starali wszelkimi sposobami, aby pomyślnie załatwić wszystkie sprawy, będące w związku i spowodowane przez wojnę światową.

Prezydentem Republiki Szwajcarskiej na rok 1929 został wybrany p. Dr Robert Haab, który już zajmował najwybitniejsze stanowiska w Związku Szwajcarskim. Liczył lat 63.

WŁOCHY. — Donoszą z Rzymu, że papież Pius XI. utworzył nową diecezję w Cafelandji w stanie São Paulo, którą zarządzać będzie obecny biskup diecezji Santa Maria, Eusebio Attico Rocha.

Biskup z Uberaby, monsenjor Antonio Lustosa, został przeniesiony do diecezji Corumba, a jenerały wikariusz monsenjor Angelo Navarro został mianowany biskupem w Santa Rosa de Copan w Honduras.

— Z Genui donoszą, że straszną śmiercią zginęła tam brazylianka p. Beatriz Pareto Sparano, żona attaché handlowego ambasady brazylijskiej przy Kwirynale w Rzymie, Dra Luiza Sparano.

Gdy pani ta przechodziła jedną z ulic miasta Genui, spłoszył się koń przy wozie polewającym ulice miasta, rzucił się na nią i porwał ze sobą ku ścianie pewnego domu, o którą uderzając, na miejscu się zabiła.

Koń zabił się w ten sam sposób.

PORTUGALJA. — Z Lizbony telegrafują, że statek „Alcantara”, na którym powraca do Brazylii

były prezydent Republiki, Dr. Arthur Bernardes, stracił kierunek z powodu wielkiej mgły, gdy opuszczał zatokę lizbońską i obecnie grozi mu niebezpieczeństwo rozbicia się o nadbrzeżne skały.

INDJE. — Z Lahore, w Indjach, telegrafują, że zostali tam w tajemniczy sposób zastrzeleni pomocnik komisarza policji, narodowości angielskiej i urzędnik policji pochodzenia hinduskiego.

Przypuszczają ogólnie, że tego podwójnego morderstwa dokonano z zemsty za zabicie patrioty hinduskiego Lalaja-Patrala.

ANGLJA. — Telegrafują z Londynu, że zdrowie króla angielskiego Jerzego V powoli, ale stale się polepsza.

HISZPANJA. — Donoszą z Barcelony, że samolot pocztowy kursujący między Paryżem i Południową Ameryką, gdy po rozdaniu poczty w Barcelonie odleciał do Paryża, zmuszony był wkrótce potem opuścić się na ziemię z powodu gęstej mgły. Gdy samolot znajdował się już na ziemi, jakiś nierozsądny obywatel, mający ze sobą latarkę acetylinową, przybliżył się z ciekawości do samolotu i spowodował pożar tegoż.

Dwóch pasażerów odniosło lekkie poranienia. Część korespondencji uległa zniszczeniu przez pożar.

FRANCJA. — Z Paryża donoszą, że w Lugano odbyli ze sobą kilka konferencji panowie Briand, Chamberlain i Stressemann w sprawie opróżnienia Nadrenji przez wojska okupacyjne, a także w sprawie ogólnego rozbrojenia. — Temi konferencjami zajmuje się bardzo prasa francuska, bo mają one doprowadzić do ogólnego porozumienia się a. szczególne co do ewakuacji Nadrenji.

P. Briand, francuski minister spraw zagranicznych, życzy sobie aby Niemcy zgodzili się na ustanowienie komisji, któraby wykonywała kontrolę nad Nadrenją po roku 1935, to jest, gdy wojska okupacyjne opuszczą tę prowincję. Niemcy jednak tego sobie nie życzą i takiej komisji by nie przyjęli. — P. Chamberlain zachowuje na razie rezerwę, oczekując na porozumienie się Brianda ze Stressemannem.

— Z Casablanca w Marrocco donoszą, że dn. 15 bm. odbyła się tam smutna ceremonia zerwania odznak oficerskich niemcowi Klemowski, który przed laty służąc w francuskiej armii cudzoziemskiej zbiegł z niej, przeszedł do powstańców i stał się prawą ręką i szefem sztabu generalnego słynnego wodza powstańców Abd-el-Krima. Uwięziony i stawiony przed Sądem wojennym, został Klemowski skazany na karę śmierci, którą mu na jego prośbę zamieniono na więzienie. Dopelnieniem tego była powyżej opisana scena zerwania odznak i orderów wojskowych.

NIEMCY. — Do Berlina nadeszła z Nadrenji wiadomość, że władze francuskie zakazały manifestacji, przygotowanej z okazji rocznicy okupacji Nadrenji. Minister terytorjów okupowanych postanowił zaprotestować przeciw temu zakazowi, uważając go za niesłuszny.

STANY ZJEDNOCZONE. — Donoszą z Nowego Jorku, że w całym państwie panuje epidemiczne grypa. Epidemja grypy rozpoczęła się w Kalifornji, gdzie przeszło 2 tysiące osób zachorowało. Według statystyki w całych Stanach Zjednoczonych zachorowało przeszło 200 tysięcy osób. Z powodu epidemji grypy zamknięto uniwersytety w Chicago i Wisconsin.

Zachodzi obawa, że w przyszłym tygodniu grypa przeniesie się także do Nowego Jorku.

(P. R. Rioska prasa jest bardzo zaniepokojona epidemją grypy, jaka panuje obecnie w Stanach Zjednoczonych i wzywa władze sanitarne do wydania zarządzeń, aby grypa nie przedostała się do Brazylii, jak to miało miejsce w roku 1918, kiedy to ofiarą grypy padło kilkadziesiąt tysięcy osób.)

— Z Waszyngtonu donoszą, że lotnik i odkrywca amerykański, Byrd, który przed kilku miesiącami wyjechał do bieguna południowego, znajduje się już w okolicach tego bieguna. Skąd wysłał radiotelegram do ministra marynarki, Wilbura, tej treści: „Jesteśmy odcienieni lodami, w oddaleniu 500 mil od miejsca, gdzie zamierzamy ustalić siedzibę dla naszych operacji. Nie wiem jeszcze, kiedy będziemy mogli przedostać się przez masy lodu, które nam tamują przejście”.

ROSJA. — W Kazaniu skazano na karę śmierci sześciu przywódców band rozbójników, a innych ich członków na karę więzienia. — Bandy te były postrachem wsi, w których dokonywały mnóstwo morderstw i rabunków.

WŁOCHY. — Donoszą z Rzymu, że król włoski Emanuel III podpisał dekret, uznający jako konstytucyjne atrybuty Wielkiej Rady Faszystów. Dekret ten upoważnia sekretarza tej Rady, Turatiego do brania udziału w Radzie ministrów.

Nastąpiła zmiana w włoskim gabinecie ministerjalnym. Minister kolonii, Federzoni podał się do dymisji, i tę po nim objął sam dyktator, Mussolini. Również podali się do dymisji gubernatorowie Trypolisu i Cyrenajki, De Bono i Feruzzi, a w miejsce ich został mianowany gubernatorem dla obu tych kolonii marszałek Badoglio.

Zrzekł się swego urzędu także podsekretarz stanu dla kolonii, a miejsce po nim objął generał De Bono.

PARAGWAJ-BOLIWJA. Z Assumpcio donoszą, że Kongres państwowy uchwalił jednogłośnie udzielenie ogólnej amnestji wszystkim wojskowym, którzy brali udział w ostatniej rewolucji.

— Z La Paz, stolicy Boliwji donoszą, że rząd boliwjski zawiadomił zagraniczne ciała dyplomatyczne w Boliwji, że wobec manifestacji Konferencji Rozjemczej, obchodzonej obecnie w Waszyngtonie, zostały zawieszone kroki wojenne na granicy z Paragwajem.

ANGLJA. Profesor Mansfield Robinson w Londynie, który usiłuje porozumieć się z planetą Mars, oświadczył agencji United Press, że bardzo żałuje, że nie otrzymał żadnej pewnej odpowiedzi z Marsa na swój radiotelegram, wysłany przed kilku dniami z Rio de Janeiro. Przypuszcza, że warunki atmosferyczne i duża fala telefoniki, prawdopodobnie amerykańskiej, przeszkodziły tej komunikacji.

— Mimo to — powiada prof. Robinson — słyszałem długie sygnały wyjątkowe, które pochodzą mogły tylko z Marsa. Droga telepatji (jasnowidzenia) wiem, że Mars otrzymał mój radiotelegram, wysłany z Rio de Janeiro i że przelał tam inny podobny podpisany „Comaruru”. — Mars przypuszcza, że Rio de Janeiro otrzymało jego zlecenie, bo wysłał je do stolicy Brazylii. Myśmy nie słyszeli „Rio”.

Prenumeratorem w Argentynie do wiadomości że wszelkie przesyłki pieniężne stamtąd do nas należy teraz skierować (osobiście lub pocztą) pod adresem:

BANCO HOLANDES
BUENOS AIRES
Calle Bmè. Mitre 300

Bank ten przyjmuje wszelkie należności dla nas i wpisuje je na rachunek bez obliczenia jakichkolwiek kosztów. Przy wysyłkach pieniędzy należy tylko dodać, że pieniądze wpisane być mają na „DEPOSITO EN CAJA DE AHORROS DA GAZETA POLSKA W BRAZYLJI”.

Wobec powyższego prenumeratorem w Argentynie nie potrzebują płacić osobno za przesyłkę a nadto przekazywanie pieniędzy do nas jest znacznie ułatwione.

Coprządza, pieniądze mogą być wysłane także przez inne banki, lecz wtedy prenumeratorem płacić musi bankowi za przekaz 1,00 peso osobno.

Wydawnictwo „Gazety Polskiej”.

Panie — panny! Przyszcie, plamy, czerwone nabrażenia, krosty na twarzy i piersiach i t. p. są objawami nieczystej krwi. Po użyciu „Galenogalu”, który jest lekarstwem energicznie czyszczącym i wzmacniającym krew, recepty anatomicznego specjalisty w chorobach syfilitycznych Dra Fryderyka W. Romano, powróci wam świeżość skóry i młodość cery.

Troskliwym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, na zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stoik lekarstwa

Lobrigueira „Minancora“

niema równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperi, w municypjum S. Francisco do Sul jest niem córce Karola J. Neurembergera tamt. pro socora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, niezależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną dżę. Nie potrzebuje środków przeciwszczepiających, ani diety po rozwojeniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dysonat (rabat) w aptece „Minancora w Joinville.

Na święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok

Właściciel znanej, dobrej CUKIERNI „RIACHUELO“, POŁOŻONEJ PRZY ULICY RIACHUELO 293, zawiadamia Szan. Publiczność, że otrzymał na skład wprost z najlepszych fabryk WIELKI SORTYMENT DOSKONAŁYCH ARTYKUŁÓW na święta — Bożego Narodzenia i Nowy Rok, jako to czekoladę „Lacta“, pierniki i ozdobne cukierki do udekorowania choinki, świeże owoce i t. d. Przyjmuje zamówienia na wykonanie oficjalnych ciast i konfitur wszelkiego rodzaju na czas świąteczny i zapewnia sumienne wykonanie i punktualne dostarczenie.

Właściciel: Antoni Ibner

Najserdeczniejsze życzenia w Nowym Roku

nie osiągną żadnego skutku, jeżeli nie skorzystamy z okazji, jaka sama się nastercza.

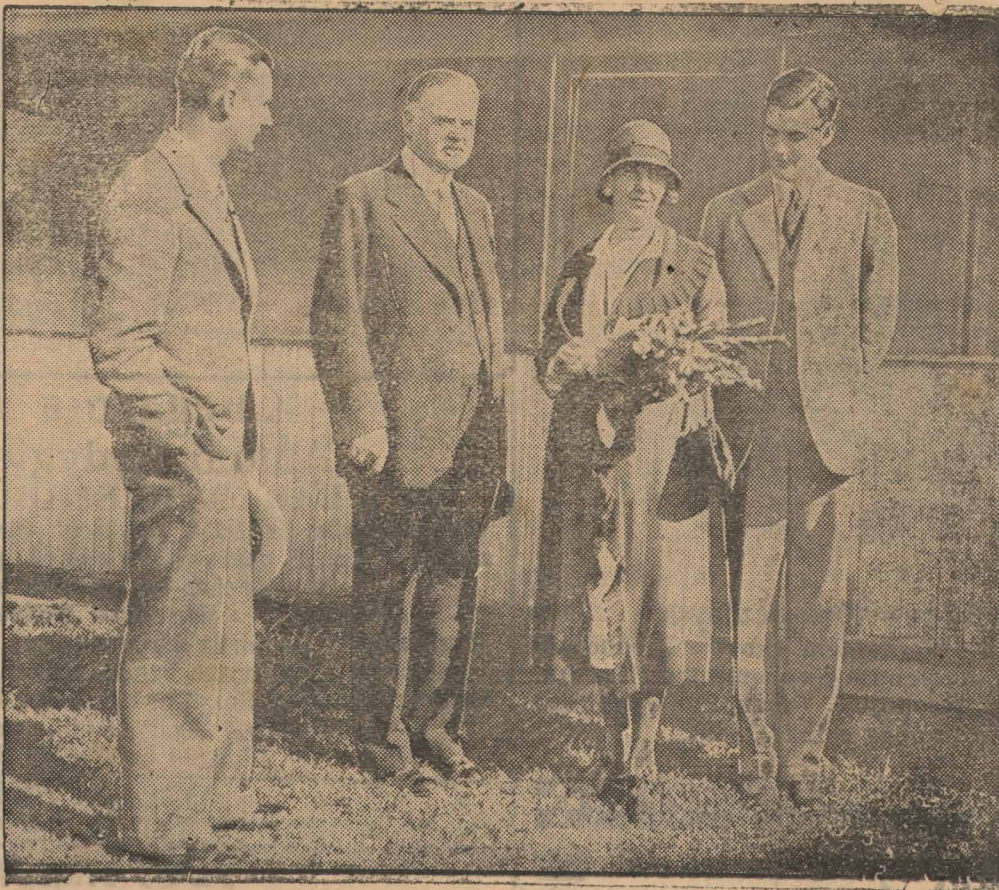
Dnia 26 stycznia 1929 za 50000 otrzyma 80 akierów ziemi z pastwiskiem, lasem i do sadzenia, o 2 kilometry od stacji kolejowej, posiadacz biletu, którego liczba będzie się zgadzała z czterema cyframi końcowymi loterii federalnej z wymienionego dnia.

Kupcie bilety! Dacie tem pomoc szkole polskiej, a wzamian możecie otrzymać majątek wartości 200000000

Wdzięczność jest wszystkim pożyteczną

Szan. Pan Aptekarz E. A. Gonçalves w miejscu.

Uważam za mój obowiązek podziękować Sz. Panu za dobrodziejstwa, jakich doznałem przez użycie Pańskiej cudownej „Pomady Minancora“. Czynię to jako obowiązek wdzięczności, a zarazem dla pożytku tych tysięcy chorych i potrzebujących, którzy nie znają, jak ja dotychczas nie znając, zbawienych skutków, jakie daje jedno pudełko tej pomady. Moja siostrenka cierpiąca na tak zwany „strup-tonsur“ na głowie, który mnie kosztował duże przykrości i pieniędzy, w danyh w ciągu 8 lat na rozmaite lekarstwa. Tymczasem dwoma pudełkami Pańskiej „Pomady (Minancora)“ została zupełnie wyleczona. Mój wychowanek chorzą jak Łazarz pokrzyty na plecach wrzodami świerzbowymi, że aż litość brała patrzeć na niego. Używał mnóstwo lekarstw bezskutecznie dopiero po zażyciu 8 pudełeczek Pańskiej pomady został zupełnie wyleczony. Za tyle dobrodziejstw wyrażam Sz. Panu moją doząnną wdzięczność i proszę Go, aby z tego mego listu zrobił użytek, jaki za stosowny uzna. Joaquim Luz de Mello Joinville, 21 sierpnia 1914, rua Afonso Penna Nr. 50.

Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych
Herbert Hoover z swoją małżonką i swoimi synami.

BÓL W PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGJA
Cięcie brzuszne
UDERZENIA
BÓL USZÓW
SWIEŻE RANY

BALSAM
Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

Od całej armii różnych cierpień

można się uchronić

W drażliwym nerwowym stanie
weź „Isis Vitalin“ — To uspokaja!

Przy zachorowaniu na żółtek, kiski, nerki, wątroby, zapalenie stawów
weź „Isis Vitalin“ — To leczy!

Po długich chorobach, przy pokaleczeniu, przy chorobie płuc, przy porodach, przy chorobach zakaźnych, przy przepracowaniu fizycznym i umysłowym.
weź „Isis Vitalin“ — To wzmacnia!

W krajach ubogich w wapno (także w Brazylii) trzeba brak tych środków w pokarmach i w wodzie do picia wyrównać sztucznymi środkami
weź „Isis Vitalin“ — Tysiące używają go z wielkim skutkiem

Depozyt w Kurytybie: Drogeria Suissa i Apteka Minerva

Chcecie mieć niebo na ziemi?

Wtedy musicie nabyć grunt, wybudować własny dom z ogródkiem w pobliżu miasta, gdzie macie pracę? To wcale nie tak wielkie marzenie. Zwróćcie się do nas i życzenia Wasze będą uszczęśliwione. Wystarczy, że obejrzyście nasze Loty ziemi: **VILLA SCHIMMELPFENNIG** a przekonacie się, jakie to piękne i zdrowe położenie. Blisko miasta (bo 20 minut od Centrum, obok nowego wodociągu). Jest światło elektryczne. W krótkim czasie sprzedano już 300 lotów ziemi, wybudowano 80 domów i rozpoczęto budowę innych. — Lot zawiera od 500 do 1000 metrów kwadratowych z parkowym lasem lub las. Tamże ofiarujemy kwadrę, graniczącą z czterema ulicami, zawierającą 10 tysięcy metrów kwadratowych z pinjami, lub ogrodzoną i odpowiednią dla wybudowania sanatorium. Również sprzedamy wileńską zawierającą murowany dom z 16 dużymi pokojami, drewniany dom i garaż. Wszystko zaopatrzone w światło elektryczne, kanalizację. Ogród pełen krzewów winogrodowych i innych drzew owocowych, 7 tysięcy metrów kwadratowych obszaru ziemi i piękny widok na miasto.

Tereny **HUGO LANGE I SPACIA**. Po obu stronach linii kolejowej Norte Parana, 30 minut od centrum miasta. Przepiękne położenie. Ceny przystępne, długoterminowe spłaty. Procentów za czas nie obliczamy. Gwarantujemy akt posiadania. Świadectwo własności jak również plany zatwierdzone przez Brasefeturę w naszym posiadaniu. Bliższych informacji udziela

Firma Irmaos Paciornik

Kurytyba — Praca Coronel Encas 6 — Caixa postal 254 — Telefon 205

CASAMETAL

Josef Hauer, Junior e Cia

Kurytyba

Rua 15 de Novembro Nr. 44

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach śrub gwoździ, rur,

łańcuchów i innego żelastwa do wozów

Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny

Oleje, szkła, drud gładki i koleczasty, maszyny rolnicze i t.d.
Nadchodzą codziennie transporty piugów

PIWO MARKI „CRUZEIRO“ dla smakoszy!

Nasze gatunki: Cruzeiro Pilsen, Pombo, Cometa, Cruzeiro Ciemne, szops.

Wiedza przemawia przez jednego ze swych najwięcej upoważnionych przedstawicieli

Utalentowany lekarz i kompetentny bakterjolog Dr. Ayres Maciel, dyplomowany przez Wydział Medycyny w Rio de Janeiro, były lekarz szpitali Francuskiego Krzyża Czerwonego, Lariboisiere i Val de Grace w Paryżu.

„Poświadczam, że „GALENOGAL“ Dra Fryderyka W. Romano, jest preparatem skutecznym nie tylko przy leczeniu wrzodów syfilitycznych i reumatyzmu we wszelkich jego objawach, ale także przy leczeniu chorób pochodzących z nieczystości krwi, ponadto jest zażyciem godnym i ze względu na to, że nie zawiera w sobie alkoholu, zawsze szkodliwego dla organizmu.

Nie atakuje żołądka, ani kasek, i może być nieograniczenie używany.

Dr. Ayres Maciel (firma legalizowana)
Pelotas, Rio Grande do Sul

Najwięcej zalecanem przez lekarzy lekarstwem, czyszczącym i wzmacniającym krew, ze względu na energiczny skutek, jest „GALENOGAL“, który nie tylko niszczy szybko syfilis dziedziczny lub nabyty, lecz także usuwa reumatyzm ze wszystkimi jego atakami i cierpieniami.

„GALENOGAL“ jedyny preparat naukowy klasyfikowany i odznaczony dyplomem honorowym, nabyć można we wszystkich aptekach i drogerjach w Brazylii i republikach południowo-amerykańskich, 1. Am. Zittwierdzone przez D. N. S. P. Nr. 210 z 2 paźdź. 1917 W Kurytybie nabyć go można w drogerjach: Suissa i Minerva.

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA.

KURYTYBA — ULICA 15, DE NOVEMBRO 93

Fermento
TELL
Najlepszy środek do robienia ciast i pieczywa różnorodnego. Recenty za darmo

Karopie „Baby“
TELL
Pewny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influencję, grypę, kokiuz i t. p.

Vermicide
TELL
Największy wróg wszystkich robaków we wnętrznościach dzieci i dorosłych

Farby
TELL
są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach

REUMATOLIN

Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięśniach części ciała czyli muskularów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne

DO KOLONJI POLSKIEJ

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. — Przesyłki pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro — Bóg 1 de Março — Kurytyba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko-Włoski, podejmuje się dostarczać kupcom informacje, otwiera kredyty zwykle za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.

Bank Francusko-Włoski załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, załatwi. kupna i sprzedaż, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmując pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

„A Propagandista“ — 1927

LEKARZ LALEK

FRANCISZEK SKLENIŃSKA — KURYTYBA

UL. BARAO DO RIO BRANCO 402

poleca swój bogato zaopatrzony skład lalek, zabawek, artykułów

podarunków na gwiazdkę, ozdób na choinkę i t. p.

Ma zawsze na składzie włosy i peruki dla aktorów teatralnych, dla pań i panów

Mówi się po polsku!

FABRYKA LUSTER

SALOMAO GUELMANN

Kurytyba, Ulica 24 de Maio N. 32

Lustra z kryształu, półkryształu i zwyczajnego szkła zawsze na składzie. Wielki zapas rozmaitych szkieł do okien wystawowych, szyb samochodów i t. p. Stare zwierciadła obkłada się na nowo. Niskie ceny.

Wielki wynalazek dla kobiety Fluxo-Sedatina

KOBIETA nie będzie cierpieć wic-
ci na kłaki maciczne i jajniki, bo
FLUXO DATINA uleczy ją w 2-ch
godz.

KOBIETA nie utraci życia z powodu
K...

KOBIETA nie będzie już tak cierpia-
ła, ponieważ jej porody będą szczęśli-
we, bez krwiaków i bez bólesci. Pier-
waj poród nie przedstawia już niebez-
pieczeństwa.

KOBIETA, jednym słowem, jest ura-
towana, bo FLUXO-SEDATINA jest
najlepszym środkiem, regulującym i u-
spokajającym dla chorób kobiecych, jak
zatrzymanie perłodu, wyciski, białe u-
pływy, niedostateczność u dziewcząt.

Pauze w wieku 40 lat muszą uniknąć
osłabienia (naspuchnięcia), reumatyzmu
i innych chorób wieku krytycznego
(perimenopauzy) i w tym celu używać FLUXO-
SEDATINA.

Jest ona przepisana przez przeszło
4 tysiące lekarzy.

DR. CARLOS HELLER

Pracownik w hamburskich, wiedeń-
skich i paryskich szpitalach.

Praktyka ogólna.

Leczy specjalnie choroby skóry, we-
neryczne, pęcherza i włosów,
Klinika dla dzieci.

Leczy szkodliwe promieniami Diatermia
Konsultorium i recepcja:

Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuje od 10
do 12 i od 3 do 5. W poniedziałki,
rody płatki wieczorem od 8 do 9.

Porady lekarskie darmo

Każda osoba może otrzymać wska-
zówki do leczenia swej choroby. W tym
celu należy wysłać czytelny adres w ko-
percie z marką i wyjaśnieniem sympto-
mów swej choroby, wieku, zatrudnienia
dotychczasowego leczenia — pod adres:
sem: Caixa Postal Nro 2398 „Medico”,
Rio de Janeiro.

ZA DARMO

Wszystkim, którzy cierpią na choroby
płuc jak bronchit, astmę, uciążliwy ka-
szel, chroniczny katar, grypę lub osła-
bienie płuc udzielam za darmo le-
karstwa, które ich wyliczy w kilku
dniach. Nadesłajcie swój adres do Marii
G. de Andrade, Travessa do Quartel 9,
São Paulo (Cidade).

ELIKSIR „NOGUEIRA”

Istotny środek w następujących
chorobach:

- skrofuty
- hubony
- zapalenie macicy
- cieczenie z uszu
- wywieńca
- fistule
- raka syfilitycznego
- pryszczki
- białe upływy
- wrzoły i narośle
- wywieńca
- reumatyzm
- plamy skórne
- niedomagania wątroby
- bóle w piersiach
- narośle na kościach
- pulsowanie tętnic
- i w ogóle wszystkie cho-
roby pochodzące ze
krwi.

Wiele skuteczny środek — czysz-
czy krew.

Dominik Kurecki

Polski zakład krawiecki
przy ul. Dr. Marley Nr. 61
Wielki wybór materiałów na ubranie.
Zamówienie wykonuje się w razie po-
trzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana
CENY NISKIE.

Fabryka cukierków

AURORA

Wyrabia cukierki w najlepszych „gatun-
kach i karmeli owinięte w papier
(„ballas”) we wszystkich odmianach.
Ul. Martim Affonso N. 100
Kurytyba — Parana — Brazil

Jacek Dromlewicz

Lekarz-Dentysta.

gdy sztuczne z podniebieniem i bez
w zębów i kauszuka. Płombowanie
wymywanie zębów bez bólu.
Robota pierwszorzędna Ceny przystę-
pne. ul. Kachuelo n. 8, w Kurytybie

Rodzice nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Przy ostatnich wyborach został wybrany prezydentem Stanów Zjednoczo-
nych na przeciąg 4 lat Herbert Hoover, dotychczasowy minister Handlu.
Ilustracja przedstawia rodziców nowego prezydenta. (Rysunki wykonane
zostały według zdjęcia fotograficznego z roku 1885).

Krakus 16.000 ton Swiatowid 16.000

Pierwsze Polskie Transatlantyc- kie Okręty pod polską flagą

JEDNOLITA 3-cia Klasa

Stała bezpośrednia Komunikacja z Polskiego Portu Gd-
nia z z Brazylią i Argentyną

Bilety direkt do wszystkich miast Europy centralnej.

Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszy-
stkich miast Europy Centralnej a w szczególności z Polski

Informacji w języku polskim i brazylijskim udziela
wyłączny przedstawiciel na Parag.

p. Theophila G. Vidal
Curityba, Rua 15 de Novembro 115

PODAGENCI:

Paraguassu: Franc. Pasternak
S. Matheus: Ks. Fr. Zdzisław
Fluviopolis: J. Zawadzki e Cia
Rio Claro: Władysław Kasprzak
Iraty: Ludwik Hawryluk

Prudentopolis: Jan Sklenicz
P. Grossa: Wład. Bukowski
Marechal Mallet: Głuszczyński
Ivahi: Albin Piotrowski

Zjedzone aż do dna. Był to...

Smak „w to, wierzyć” można, bożrakdo smakuje dzieciom co inne-
go jak „PUDDING OETKERA”. W rzeczywistości, matka nie może dać
swoim dzieciom coś lepszego. Liczne rodzaje smaku i aromatu PROSZ-
KOW „OETKERA” jakoteż różne sposoby zaprawiania jak np. sosem
mleczno-wanilinowym Dra Oetkera, sokiem malinowym, owocami i t. d.
— umożliwiają bogate zmiany potraw. Wielka korzyść, szczególnie
dla dzieci, leży w tym, że DRA OETKERA PROSZKI PUDDINGOWE
(z smakiem wanilinowym i migdłowym) zawierają potrzebne dla
rozbudowy ciała a przede wszystkim dla wytwarzania krwi tak waż-
ne sole mineralne. Oprócz tego jest mleko jako dodatek do tych
smacznych deserów bardzo wartościowe

WIELKA ILOŚĆ PRZEPISÓW na ulubione desery puddin-
gowe i galaretowe zawiera nowa, z barwnymi ilustracjami
zaopatrzona KSIĄŻKA PRZEPISÓW DRA OETKERA, w kto-
rej podano także inne dobre przepisy do pieczenia ciast i tor-
tów. Książkę tę wysyła się każdemu za darmo

Agenci

Kierski & Woźniak

KURYTYBA — RUA COMMENDADOR ARAUJO 271

SZEWIECTWO „CENTRAL”

poleca w wielkim wyborze

— obuwie —

doskonale i mocno zrobione dla

panów, pań i dzieci po cenach

jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba — Travessa Zacharias N. 1
blisko polskiego ekładu nasion p. Zongolowicz

Jedyni zastępcy
F. DA SILVA
NEVES & CIA
RJA
Buenos Ayres 273
RIO DE JANEIRO
Do nabyć
w wszystkich
aptekach

Księgarnia i Drukarnia

Antoni Rydygier & Cia. Limitda

RUA BARAO DO SERRO AZUL N. 6 CURITYBA

Księgarnia: Książki w językach: polskim, portugalskim i francuskim. Książki
szkolne i pomoce naukowe dla szkół polskich i brazylijskich. Materia-
ły piśmienne oraz książki handlowe dla wszelkich biur

Słownik Polako-Portugalski

Drukarnia: Przyjmuje się zamówienia na roboty drukarskie i wykonuje się
natychmiast po cenach bardzo niskich, w językach polskim i portugalskim
Dewocjonalja: Różańce, książeczki do nabożeństwa krajowego i zagranicznego
wydawnictwa. Figury, figurki, krzyżki, obrazki, medaliki i t. d.

Posiada na składzie Elementarza K. Lecha

WIELKI SKLEP POLSK

MARCINA SZYNDY i Ska

PLAC TIRADENTES N. 19

ma zawsze na składzie: makę pszeną, żytnią i kukurydzianą, „cukie-
ry”, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Trunki z najlepszych gatunków krajowe i zagraniczne
Kupuje produkty rolne jakoteż: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaję,
drzewo itp.

SPEDAŻ NA KOLONIE HUTOWNA I DETALICZNA

CENY PRZYSTĘPNE

Posiada filje w: Thomas Coelho i Araukarij

Mieczysław Gosławski

Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Motta N. 6

Aniliny i farby niemieckie „Bayer”

do farbowania zwłaszcza wybitnych rzeczy, w paczkach z osobnymi wskazów-
kami i w skrzynkach po 1 kg. we wszelkich kolorach — do ubrań, kapeluszy,
skór, wytworów roślanych i napojów.

Esencje i oleje do fabrykacji limonad

jakoteż likierów, i lekarstw

Perfumierje krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze

WSZELKIE PREPARATY BAYERA

jakoteż: Adalin, Afridoi, Calaspirina, Gaudinias, Corylio, Etilform, Espirosal,
Helmitol, Mitigal, Iuvannin.

Carlos Luhm Ltda, Kurytyba ul. Riachuelo 161

Casa de Saude „Sao Francisco”

Dom Zdrowia — Klinika prywatna

Dr. Jorge Meyer Filho

Curityba, Ulica Sao Francisco 52

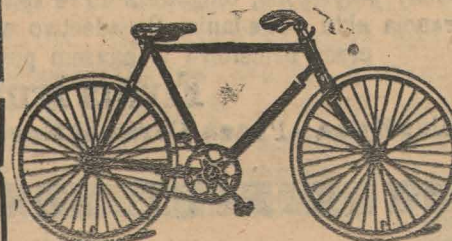
Na nowo urządzona, nowoczesna klinika. — Największa czystość.

Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne.

Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe
promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy
porodach, zastosowanie sztucznego pneumothorax
przy osobach cierpiących na płuca.

GODZINY PRZYJĘC: od 10 do 11.30 i od 4 do 6 godz.

CASA INDIAN

Poszukajcie

„Prosdocimo

w Casa Indian

jeżeli chcecie nabyć dobry

rower. Posiada na składzie

wszelkie części składowe

i dodatki

Kurytyba

rua Barao do Serro Azul 3

Parana

SZAKIER

oddalony 5 minut od Lapy, 6 alk. do-
brej ziemi do sadzenia, z doskonałą wo-
dą, z budynkami i ogrodem (z pszczo-
lami) korzystnie do sprzedania. Infor-
macje udziela Wilhelm Kiefer, Lapa —
Parana, lub Stanisław Skrobot, ul. Sil-
va Jardim 219 w Kurytybie.

Tanio do sprzedania

Maszyny rolnicze: Żniwiarka, przekła-
dacz siana, grabie do siana
i młockarnia.

Oglądać można w Cegielni Ewalda
Hauer'a, w Guabiruba pod Kurytybą
Adres: Avenida Luiz Xavier 22.

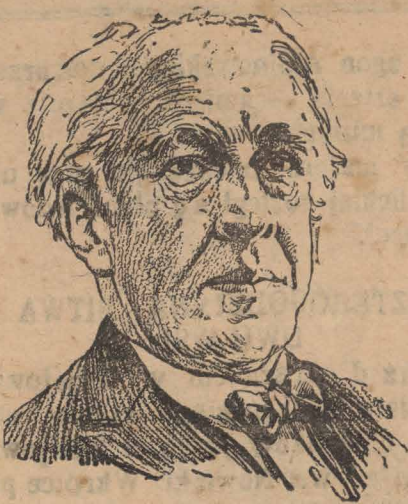
Bozmaitości.

WSPOMNIENIA Z KLONDYKE.

W tych dniach spotkało się w Londynie siedmiu ludzi, którzy uczestniczyli w 1898 r. w słynnym wyścigu dziesiętów tysięcy awanturników do odkrytych wówczas złoty w okolicy Klondyke, nad rzeką Yukon, w Alasce północnej.

Przybyli oni do stolicy Anglii, aby z baczyć wystawiony tam dramat kinematograficzny, przedstawiający pamiętny ten wyścig ze wszystkimi jego okropnościami, grody lodów i śniegów. Po przedstawieniu zebrał się jeszcze, aby przypomnieć sobie te czasy, gdy byli młodzieńcami, liczącymi od 18 do 25 lat. Jeden z nich, kapitan Murphy, opowiadał, jak zaniewiedział pod wpływem jaskrawego odblasku śniegu i wyleczony był z tej ślepoty przez pewnego eskima, który przykładał mu do oczu okłady z liisków herbasty.

Drugi z siódemki, kapitan Talbot, zapewnia, że w tej twierdzy utworzonej przez przyrodę, twierdzy wiecznych lodów, jaką jest Klondyke, pod temi lodami znajdują się jeszcze niezmiernie złoża złota, które jednak sięgnie po nie, skoro zagrożą tam wciąż osuwające się ze zboczy górskich lawiny; skoro trzeba odmrażać lody, aby dostać się do gruntu? Ilna to męczyzn, ileż to i kobiet zginęło podczas tego szalonego wyścigu! Ale i ci nawet, którym udało się zwałczyć wszelkie przeszkody i dotrzeć nareszcie do celu, nie wszyscy obławiali się złotem. Bardzo nieliczni poszukiwacze cennego kruszcu zdołali się zzbogacić. Tysiące zaś powróciły w nędzy z tej krainy odległej, po tysiącach pozostały tam mogiły. Talbot musiał

Stanisławski
zasłużony kierownik i założyciel sławnego teatru artystycznego w Moskwie. Przek kilkom dniami teatr ten obchodził 30-letni jubileusz swego istnienia.

przez cały szereg dni strzec zwłok swego przyjaciela, aby nie pożarzy ich psy dziczące i wilki.

NA ROGACH BYKA.

Zamieszkały w Łęczycy 17 letni Todres Jochimiak wyszedł na spacer na szosę, prowadzącą do Ozorkowa. Po drodze spotkał stado krów gnane do uboju. W chwili, gdy Jochimiak miał pędzone bydło, z pośród stada wyskoczył nagle byk i z pochyloną głową rzucił się na Jochimiaka. Nim ten ostatni zdążył uskoczyć w bok, byk nadział go na rogi i poczał nim potrzasać, powodując momentalne rozdarcie brzucha, wskutek czego po kilku już sekundach byk był cały zbroczony krwią płynącą obficie ze straszliwej rany ofiary. Poganiacz nie mógł sobie dać rady z rozjuszonego zwierzęciem, które wpadło w istny szal pod wpływem zakosztowanej krwi. Zawezwał na miejsce policję łączącą za strzelnią byka, poczem dopiero udało jej się nieszczęśliwą ofiarę zdjąć z rogów i zawięzić do lekarza, który jednak nie mógł chłopcu udzielić innej pomocy poza przywiązaniem jelit, co zostało uskutecznione, aby uniknąć ich zupełnego wypłynięcia. Rodzice Jochimiaka zawiadomieni o wypadku zemdleli i wpadli w rozpacz.

Nieszczęśliwą ofiarę rozjuszonego zwierzęcia odwieziono w asyście lekarza do Łodzi, gdzie umieszczono ją w szpitalu Poznańskich. Personel lekarski zwołał konsylium w wyniku czego Jochimiak tej samej jeszcze nocy umieszczony został na stole operacyjnym, przy czem lekarze stwierdzili, że tak poważnej i skomplikowanej operacji dawno już w swej praktyce nie notowali.

Po kilku godzinach nieszczęśliwy młodzieniec zmarł.

DOLA KOBIET W AFRYCE.

P. Violetta Makanya — zuluska, nauczycielka szkół dla tubylców w Afryce Południowej, zwiedza wraz z koleżanką swoją p. Amelią Niongwaną, szkoły dla murzynów w Stanach Zjednoczonych, celem zapoznania się z ich metodami i programami. Prasa amerykańska zamieściła w swoim czasie szereg wywiadów z obiema podróżniczkami, apelując o pomoc organizacji kobiecych dla szkół, prowadzonych w Afryce przez misjonarzy chrześcijańskich.

Sposunek ludności do szkół tych obie panie określały jako niechętny. Cóż jest przyczyną? Oto większość rodzin wzbrania się posyłać swe dziewczęta do szkół, gdyż „kobiety są i tak już nadto mądre”. Chodzi tu mianowicie o wpływ, jaki wywierają szkoły, przeciwko pewnym obyczajom, jak sprzedawanie dziewcząt mężowi, wybranemu przez rodziców, bez zgody sprzedawanych, wielożenstwo, a zwłaszcza złożenie na barki kobiet całej pracy gospodarczej z uprawą roli włącznie. Murzyni nie zajmują się ani uprawą pól, ani chowem in-

wentarza, ani zbiorami, ani żadną inną pracą gospodarczą. Wszystko to należy do kobiet.

Zrozumiałem więc jest, że wielożenstwo daje możność podzielenia pomiędzy kilka sił trudów, które przerastają siły jednej kobiety, nie mającej pomocy męża. Jednak młodzi murzyni, po ukończeniu szkół misjonarskich, nie chcą się żenić z dziewczętami, stojącymi na niższym poziomie kulturalnym. To zatem zaczyna skłaniać powoli niektórych rodziców do ustępstw na rzecz szkoły, tembardziej, że bywa, iż mężowie sami posyłają swoje żony na przeszkolenie do misji. Istnieje nawet w jednej miejscowości w okolicach Inandy „szkoła dla żon”, w której kształcą się wyłącznie żony i narzeczone „arystokracji” murzyńskiej.

Senator Curtis
nowy wiceprezydent Stanów Zjednoczonych. — Ostatnie wybory w Stanach Zjednoczonych zakończyły się wielkiem zwycięstwem partii republikańskiej.

„W tym domu uchwalono dymisję Poincaré'ego.”
Ilustracja powyższa przedstawia budynek, w którym francuska radykalna partja socjalistyczna odbyła swój ostatni zjazd, na którym skutkiem machinacji Caillaux'a uchwalono ustąpienie czterech ministrów radykalno-socjalistycznych, pociągającego za sobą obalenie obecnego rządu francuskiego.

CASA MIRANDA

Wielka sprzedaż „na Święta Bożego Narodzenia

Kapelusze filcowe, wlochaty i słomkowe, dla mężczyzn i dzieci, parasole, laski, koszule, skarpetki, krawatki, perfumy w dobrym gatunku, zabawki i wiele innych artykułów słosownych na upominki świąteczne, które za względu na Święta Bożego Narodzenia sprzedajemy po cenach bardzo niskich.

Porównajcie nasze ceny z innymi
Rua 15 de Novembro Nr. 37
Kurytyba

WYPADEK RZECZYWISCIE ZDUMIEWAJĄCY.

P. Jose dos Santos z Pelotas poświadcza: „Przed dwoma laty pojawiły mi się na ciele cięci, nogach i twarzy ropiejące wrzody syfilityczne, którym towarzyszył ciężki reumatyzm, tak, że musiałem przez trzy miesiące pozostać w łóżku. Leczyłem się u wielu lekarzy, używałem najrozmaitszych leków między innymi 96 zastrzyknięć merkurjuszu, — wszystko na próżno, gdyż nie przynosiło to żadnego efektu. — Za poradą jednego z moich przyjaciół, który wiele oświadczył mi o cudownych wycurach „Galenogalen”, zacząłem używać to lekarstwo. Połknięcia doznałem zaraz po pierwszych dozach tego lekarstwa, a po przyjęciu ośmiu flaszek, byłem zupełnie wyleczony i powróciłem do pracy silny i zdrowy — Choroba znikła zupełnie, nie pozostała po sobie żadnych śladów.”

(firma legalizowana)
Jedna lub dwie flaszki „Galenogalu” wystarczają, aby przekonać najbardziej rozpaczonego chorego i nie wierzącego w jego potężną wartość, jako lekarstwa czyszczącego i wzmacniającego krew.

Zatwierdzony przez D. M. S. P. pod Nr. 211 30 P.

TOWARZYSTWO TADEUSZ KOSCIUSZKO I ŁĄCZNOŚĆ I ZGODA W KURYTYBIE.

urządza dnia 1-go stycznia 1929 roku w Związku Polskim wielki BAL. Początek o godzinie 3-ej po południu.

Sekretarz: Adam Trojan

Poszukuje się DWÓCH LUB TRZECH MURABZY pierwszej lub drugiej klasy. Zarobek według pracy od dwunastu milrejsów do osiemnastu dziennie. Przyjeżdżać do Iraty a stąd pocztą do Guarapuavy. Bolesław Sobczak (via Iraty) Guarapuava, Parana. Zgłosić się w jaknajkrótszym czasie.

Czytajcie Kalendarz Gazety Polskiej na rok 1929

Treść kalendarza jest bardzo ciekawa i ozdobiona licznymi ilustracjami. Oprócz licznych ciekawych powiastek i artykułów naukowych, kalendarz zawiera bogaty dział wiadomości pożytecznych jak np. dokładne

Rozkłady jazdy kolejowej z Rio de Janeiro, S. Paulo, Parany, S. Cathariny, Rio Grande do Sul i Urugwaju. Nawet o cenach biletów kolejowych daje kalendarz wyczerpujące informacje. Do nabycia u wszystkich naszych agentów. W Kurytybie: w Księgarniach Szulca i Rydygiera, oraz w sklepach p. p. Domańskiego, Krzyżanowskiego, Amplewskiego i u Ks. Proboszcza. Redakcja wysyła pojedyncze egzemplarze (osobno) po 38000 (płatne z góry) a agentom cały tuzin po 228000. Do Argentyny pojedyncze egz. 1.00 peso arg.

WAZNE ZAWIADOMIENIE

Są ludzie, którzy nie się wyrażają o lekarstwie powszechnie nie znanem i cenionem (czasem tak umiejętnie, że kupujący uwierzy), a robią to jedynie dlatego, aby sprzedać inne lekarstwo, nie posiadające żadnej wartości naukowej, ale dające im zyski. Jest to sztuka polowania na cudze pieniądze, strzeżcie się jej! „POMADA MI-NANCORA” NIE MA RÓWNEJ SOBIE. Jeżeli życycie sobie ją posiadać nie przyjmujcie imitacji ani podobieństw. Tylko to co jest dobre, jest pożądane i zwalozane.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach w Brazylii.

ASTMA Lekarstwo Reyn- gate dla radykalnego leczenia astmy, infuency, kataru, kaszlu gwałtownego, duszności i t. p. jest medykamentem wielkiej wartości, spreparowanym wyłącznie z roślin.

Jest płynem, którego używa się 30 kropeł w wodzie ocukrzanej — rano — w po- ludnie — i na wieczór.

Zobaczcie świadectwa znajdujące się przy flaszce.

Do wiadomości: Cena pudeł- ka 125000 — pocztą — polecone 153000. Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal 1724

Pieniądze

wypożyczasz się na hypoteki

Rua Commandador Araujo Nr. 313

Kurytyba

PHARMACIA TIRADENTES

APTEKARZ: KUNO KLEEMANN

Kurytyba — Praça Tiradentes 37 — Telefon 1084

Bogaty skład nowo-sprowadzonych artykułów dr. geynych i apte- karskich, krajowych i zagranicznych, perfum, r., mydła, artykułów gumowych, aniliny i t. d.

Recepty lekarskie wykonuje się sumienie i po cenach umiarkowanych

W aptece tej udziela kilku lekarzy porady lekarskie jak np.

Dr. Aramis Athayde
Pomoc w porodach i klinika
od 10-11 i od 3-5

Dr. Octavio Silveira
Specjalista chorób nerwowych
od 3 do 5

Dr. Rajmundo Vieira da Silva
Choroby dziecięce i klinika
od 11-12 i od 1-3

Dr. Sebastião Azevedo
Chirurgia i choroby kobiece
od 2-5

Dr. Francisco Franco

Choroby dziecięce, kobiece i wewnątrzne. Mówi po polsku

Hodowcy i właściciele bydła Dawajcie waszemu bydłu wapno pożywne „Cura”

Wapno pożywne „Cura” zawiera to dla wzrostu bydła tak ważne sole wapniowe i pożywne. Preparat ten przyspiesza rozwój kości, działa dodatkowo na organy trawienia, zapobiega chorobom żołądka i kaszki i powiększa apetyt. Kto swemu bydłu daje regularnie wapno pożywne „Cura” ten będzie miał zawsze zdrowe i silne bydło. Tuzenie osiąga się o 2 do 3 miesięcy przedz.

Wapno pożywne „Cura” miesza się z paszą albo się niem posypuje paszę i to:

wieprzem siodzeniennie pół tyżki na 5 prosiąt

cielętom „jedną szczyptę (na konies noża)

źrebietom „pół tyżki stotowej.

dorołym zwierzętom co trzy dni jedną tyżkę, dla drob u 2 razy na tydzień

na jeden litr paszy — 1 tyżkę.

Skład: Agencja Santa Cruz, Kurytyba, Rua B. do Rio Branco, 542

Jeżeli już nic nie pomogło!

Pomoże „Cudowna Maść” — Springera polecona przez najlepszych lekarzy na ropne rany, liszaje, spękaną skórę, zapalona i stwardniała pierś karmiących kobiet, ukąszenia jadowitych owadów, rany powstałe z drasek kółowit. Leczy zastarzałe rany z ukąszeń tmił lub z podobnych przyczyn powstałych. Znakomity środek na wyrzuty skórne, farnukuty i karbunkuly. Zewczasu użyta usu- wa zakażenie krwi. Specjalnie leczy zastarzałe rany na nogach jak świadcza liczn-

ne świadectwa i sposób użycia załączony do każdej flaszeczki.

„Maść Cudowna” — Springera jest wszędzie do nabycia. W Porto Alegre zawsze na składzie we wszystkich drogerjach, aptekach „Sanitas” i „Indio”.

Zastępcą w Pelotas: Leopold Heidrich — rna General Ozorio 878. Zastępcą w Kurytybie: Drogerja „Minerwa” i filja w Joinville i Ponta Grossa. Za nadesłaniem 403000 w liście wartościowym wraz z dokładnem podaniem adresu przesyła 1 tuzin puszek „Cudownej Maści” do jakiegokolwiek stacji kolejowej w Brazylii.

FABRYKANT

Eduardo Springer—Novo Hamburgo — Rio G. do Su